

Európai Bizottság: első lépés a munkaidőről szóló szabályok felülvizsgálatára

Az Európai Bizottság 2010 március 24-én kikérte a munkavállalók és munkáltatók képviselőinek véleményét a munkaidőről szóló európai uniós szabályok felülvizsgálatának lehetőségeiről. Az első konzultációs szakasz arra kíván választ találni, hogy az európai szociális partnerek szükségesnek ítélnék-e uniós szintű intézkedést a munkaidőről szóló irányelv (2003/88/EK) ügyében, és ha igen, milyen tartalommal. Ez az első lépés az irányelv átfogó felülvizsgálatának folyamatában, miután a jelenlegi jogszabály felülvizsgálatára törekvő korábbi kezdeményezések 2009 áprilisában holtpontra jutottak.

Andor László, a foglalkoztatásért, a szociális ügyekért és a társadalmi összetartozásért felelős biztos így fogalmazott: „Az, hogy tavaly nem sikerült megállapodásra jutni a munkaidőről szóló jogszabályok felülvizsgálata ügyében, nem jelenti azt, hogy a fennálló szabályok körüli problémák megszűntek. Továbbra is feladatunk olyan kiegyensúlyozott megoldást találni, amely kezelni tudja a munkavállalók, vállalatok és fogyasztók XXI. századi valós igényeit.” Andor László hangsúlyozta: „Alapos, hangsúlyosan szociális dimenziójú hatásvizsgálaton alapuló, átfogó felülvizsgálatra van szükség. Arra kérjük ma a szociális partnereket, hogy mérlegeljék ezt az igen fontos kérdést és javasoljanak innovatív megoldási lehetőségeket, amelyekkel túlléphetünk a múlt sikertelen vitáin.”

2004-ben a Bizottság széles körű konzultációk után előterjesztett egy javaslatot a 2003/88/EK irányelv módosítására. Ezzel a javaslattal a Bizottság számos olyan probléma megoldását kívánta elérni, amelyeket a hatályos jogszabályok és a Bíróság ítélkezési gyakorlata nem oldott meg. A javaslat célja volt többek között, hogy pontosítsa az irányelvnek az ügyeleti időre történő alkalmazását egyes ágazatokban; nagyobb rugalmasságot biztosítson a heti munkaidő számolásánál; és hogy megvizsgálja a heti 48 órás korlát egyéni önkéntes túllépésének kérdését. 2009 áprilisában azonban a kormányok képviselői és az Európai Parlament hosszas tárgyalások ellenére sem tudtak megegyezni a javaslatról.

Időközben más problémák is adódtak a vitához, tükrözve ezzel a munka világában az elmúlt húsz év folyamán lezajlott alapvető változásokat. Az EU-ban az átlag heti munkaórák száma például az 1990. évi 39 órától 2006-ra 37,8 órára csökkent és a részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók aránya a foglalkoztatottak körében az 1992. évi 14%-ról 2009-re 18,8%-ra emelkedett. Az egyéni munkaidő is egyre változatosabb, függhet az évszaktól és attól is, hogy a munkavállaló pályájának melyik szakaszában van. Ez azt mutatja, hogy egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a munka és a magánélet összeegyeztetését célzó intézkedések, mint például a rugalmas munkaidő és a munkaidő-jóváírási rendszerek, valamint azt, hogy a tudásalapú gazdaság elterjedésével párhuzamosan nő a munkavállalók önállósága.

Mindezek eredményeként a Bizottság a munkaidőről szóló jelenlegi szabályok átfogó felülvizsgálatát tervezi, amely során először a hatályos rendelkezéseket és ezek alkalmazásakor felmerülő problémákat kívánja alaposan értékelni, mielőtt a problémák megoldásának különböző lehetőségeit mérlegelné. Több koherens szakpolitikai cél határozza majd meg magát a felülvizsgálatot, mint például a munkavállalók egészségének és biztonságának védelme, a munka és a magánélet közötti egyensúly javítása, a vállalatok és munkavállalók rugalmasságának biztosítása anélkül, hogy mindez szükségtelen adminisztrációs terheket róna a vállalkozásokra, különösképpen a kis- és középvállalkozásokra.

A szociális partnerekkel folytatott konzultáció első szakasza fontos kiindulópont a munkaidőről szóló irányelv ilyen átfogó felülvizsgálatának folyamatában. A szociális partnereknek hat hét áll rendelkezésükre, hogy nézeteiket ismertessék a Bizottsággal. A konzultációkkal párhuzamosan a Bizottság kiterjedt hatásvizsgálatot fog folytatni, melynek részeként ellenőrzi az irányelv jogi alkalmazását a tagállamokban és megvizsgálja az irányelv átfogó felülvizsgálatához nélkülözhetetlen társadalmi és gazdasági szempontokat.

Háttér

Az uniós szociális partnerekkel folytatott konzultáció első szakaszát az EUMSZ. 154. cikkének 2. bekezdése szabályozza. A konzultáció ezen szakaszában a Bizottság azt szeretné megtudni, hogy a szociális partnerek szerint szükség van-e uniós szintű intézkedésre a munkaidőről szóló irányelv ügyében és ha igen, akkor mire terjedjen ki ez a kezdeményezés.

A Bizottság ezután megvizsgálja az első szakaszban kifejtett nézeteket és dönt az uniós intézkedés szükségességéről. Ha a Bizottság az intézkedés mellett dönt, elindítja az uniós szociális partnerekkel folytatandó konzultáció második szakaszát. Az EUMSZ. 154. cikke 3. bekezdésének megfelelően ez a szakasz fogja taglalni a javasolt intézkedés tartalmát.

További információk:

A munkaidőről szóló irányelv